

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка
Освітня програма	21124 Захист і карантин рослин
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Спеціальність	202 Захист і карантин рослин

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	21124
Назва ОП	Захист і карантин рослин
Галузь знань	20 Аграрні науки та продовольство
Спеціальність	202 Захист і карантин рослин
Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Бакуменко Ольга Миколаївна, Шульга Сергій Юрійович, Урсал Вячеслав Валентинович (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	01.06.2020 р. – 03.06.2020 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП	http://tnpu.edu.ua/about/public_inform/akredytatsiia%20ta%20litsenzuvannia/2020/vidomosti_pro_samootsiniuvannia_202_zahyst_karantyn_r oslyn.pdf
Програма візиту експертної групи	http://tnpu.edu.ua/about/public_inform/akredytatsiia%20ta%20litsenzuvannia/2020/Programa_vyizdy_expert_group_202_zahust%20i%20karant yn.pdf

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

☐ Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

Освітня програма (ОП) «Захист і карантин рослин» відповідає критеріям акредитації. ОП є актуальною і збалансованою в контексті тенденцій розвитку спеціальності, галузевого та регіонального контексту, тенденції ринку праці, а також враховує інтереси стейкхолдерів. Освітній процес відбувається у повному обсязі відповідно законодавства про вищу освіту. ОП узгоджується з місією та стратегією ЗВО. Експертна група дійшла висновку, що ОП, загалом, відповідає абсолютній більшості критеріїв. Значна увага приділяється освітньому середовищу і освітній, організаційній, соціальній, консультативній та інформаційній підтримці здобувачів освіти, а також матеріально-технічній базі. Виявлені недоліки стосовно структури і змісту ОП та формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів вищої освіти не є критичним і можуть бути усунуті впродовж року. На нашу думку, ЗВО, в цілому, здатний забезпечити позитивну динаміку у реалізації ОП.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

До сильних сторін програми можна віднести наступне: 1. Правила прийому на навчання за ОП є чіткими та зрозумілими; щорічно оновлюються та вчасно оприлюднюються на веб-сайті закладу вищої освіти. 2. Цілі ОП відповідають стратегії розвитку Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка. 3. Зміст освітніх компонент ОП відповідає предметній області спеціальності 202 Захист і карантин рослин. 4. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи. 5. Робочі програми дисциплін та силабуси знаходяться на сайті університету і всі здобувачі вищої освіти мають до них вільний доступ. 6. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому, завчасно доводяться до студентів та оприлюднюються заздалегідь. 7. Перевірка наукових та курсових робіт здобувачів на плагіат програмою «Unicheck» дисциплінує здобувачів та сприяє розвитку культури академічної доброчесності. 8. Існують процедури оскарження результатів навчання та визнання результатів навчання отриманих в інших закладах освіти або за неформальною та інформальною освітою. 9. Процедури конкурсного відбору НПП є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень професіоналізму для викладання на ОП. 10. Наявність системи рейтингування викладачів та заохочення викладацького складу до розвитку професійної майстерності. 11. Реалізація ОП відбувається за достатності матеріально-технічних ресурсів (оснащення лабораторій і аудиторій) та інформаційного забезпечення (бібліотечний фонд вільний безкоштовний доступ до ресурсів Internet). 12. Наявність умов для осіб з особливими освітніми потребами.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

Слабкими сторонами ОП, на наш погляд, є: 1. Недостатньо чітко обґрунтована мета та унікальність ОП з урахуванням регіонального контексту. 2. Формальна наявність індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів ОП. 3. Фактичне дублювання значної частини дисциплін вибіркової частини. 4. Недостатньо обґрунтована структурно-логічна схема ОП. 5. Відсутність наскрізної програми навчальних та виробничих практики. 6. Низький рівень участі здобувачів у програмі академічної мобільності. 7. Відсутність практики залучення роботодавців, професіоналів-практиків, фахівців галузі до проведення аудиторних та практичних занять на постійній основі. 8. Наявні помилки та не точності в робочих програмах та силабусах. 9. Не достатньо відпрацьована система поінформованості здобувачів першого рівня вищої освіти щодо академічної доброчесності. 10. Відсутність своєчасної реакції системи забезпечення якості освіти на наявні недоліки у ОП. Надані рекомендації щодо удосконалення освітнього процесу: - продовжити вдосконалення освітньої програми, з огляду на формування індивідуальної освітньої траєкторії, шляхом забезпечення вільного вибору студентів в тому числі за рахунок дисциплін інших освітніх програм; - експертна група рекомендує посилити навчання та викладання методами активного навчання (наприклад, ділові ігри, мозковий штурм), методи розвитку креативності, критичного мислення тощо, оскільки вони додатково сприятимуть розвитку soft skills, які є затребуваними на ринку праці; - гарною практикою було б введення до загального розкладу студентів факультативу «Інформаційна культура студента», «Академічне письмо та доброчесність» або інші варіанти на вибір ЗВО щодо роз'яснення академічного письма та доброчесності здобувачам; - продовжити практику запрошення представників компаній, що розробляють та впроваджують антиплагіатне програмне забезпечення, задля проведення лекцій, тренінгів для академічного персоналу і студентів; - більше уваги приділити участі студентів та викладачів за ОП у міжнародних проєктах за галуззю 20 «Аграрні науки та продовольство», програмах академічної мобільності та інших заходах ЗВО в напрямі інтернаціоналізації діяльності; - сприяти залученню роботодавців, професіоналів-практиків, фахівців галузі до проведення аудиторних занять за ОП «Захист і карантин рослин»; на постійній основі - рекомендуємо продовжувати практику підвищення кваліфікації та педагогічної майстерності за спеціальністю 202 «Захист і карантин рослин» науково-педагогічних працівників, які забезпечують освітній процес за ОП також і на агропромислових об'єктах та у закордонних установах, організаціях; - продовжити роботи зі створення технічних та нормативно-методичних умов для реалізації

права на освіту особам з особливими освітніми потребами; - поліпшити роботу центру забезпечення якості освіти з метою оперативного виявлення та усунення недоліків у ОП.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

Цілі навчання за ОП (<https://cutt.ly/jus7zmK>) розділ 1.1 - підготовка фахівців із захисту і карантину рослин, здатних розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми професійної діяльності з рентабельного і екологічно безпечного захисту сільськогосподарських, лікарських, декоративних, культур, лісових насаджень тощо від шкідливих організмів, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов з використанням теорій та методів біології та аграрних наук. Мета ОПП Захист і карантин рослин (розділ 1.3): забезпечити освітнє середовище здобувачу першого рівня вищої освіти для формування на належному рівні загальних і спеціальних компетентностей у галузі аграрних наук та продовольства, що дозволять йому отримати можливість вільного доступу до працевлаштування та здобуття наступного рівня вищої освіти. Цілі та мета ОП відповідають місії ЗВО в частині: 1. Створювати умови для здобуття здобувачами вищої освіти якісної, конкурентоспроможної вищої освіти відповідно до вимог ринку праці сучасного постіндустріального, інформаційного суспільства; 2. Готувати високопрофесійних, морально стійких, патріотичних фахівців, здатних ефективно працювати і навчатися протягом життя. І стратегії розвитку ЗВО на 2015-2025рр. в частині продовження здійснення якісної освіти фахівців із тих спеціальностей інших галузей, що є суміжними для педагогічних спеціальностей у частині змістової складової базової підготовки, і з яких матеріально-технічне та кадрове забезпечення відповідає ліцензійним умовам та іншим нормативним документам МОН (<https://cutt.ly/6usVthK>).

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

Експертній групі не вдалося встановити чи були враховані позиції та потреби здобувачів вищої освіти при визначенні цілей ОП та програмних результатів навчання (далі - ПРН) ОП у 2017 році. Варто зазначити, що на період розроблення ОП 2017 року на ОП були відсутні здобувачі вищої освіти. Підтвердження врахування позицій та потреб здобувачів в ОПП 2019 року експертна група отримала у вигляді протоколів №1 і №2 Програмної ради з спеціальності 202 від 20 червня 2019 року та 21 жовтня 2019 року [1,2] до якої входять здобувачі та результатів моніторингу ОП Захист і карантин рослин [3], відповідно до Положення про проектні групи та групи забезпечення спеціальності з розроблення і супроводження освітніх програм (<https://cutt.ly/ZudqDFP>). Опитування здобувачів ОП проводиться в письмовій та електронній формі. Розроблена закладом ЗВО форма анкети для стейкхолдерів (<https://cutt.ly/AusBuCw>) не включає питань щодо цілей та ПРН ОП і орієнтована більше на роботодавців. Електронна форма заповнюється всіма стейкхолдерами, що не дозволяє ідентифікувати відповіді здобувачів цієї ОП. Вивчення доказів врахування цілей ОП та ПРН наданих гарантом у вигляді Протоколів засідань Програмної ради з спеціальності 202 від 20 червня 2019 року та 21 жовтня 2019 року дозволили встановити факт обговорення та врахування цілей та ПРН ОП з позиції роботодавців. Доказів врахування позицій та потреб широкого академічного персоналу відносно цілей та ПРН ОП експертна група не отримала.

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

Експертній групі не продемонстровано, що автори ОП під час її розроблення повністю враховували тенденції розвитку спеціальності. Моніторинг ринку праці проводиться під час спілкування з не дуже широким колом роботодавців, без залучення працівників провідних підприємств галузі, інші форми моніторингу не використовувалися. Враховуючи підвищену увагу до розвитку органічного виробництва та у зв'язку з глобальним потеплінням підвищення ризику акліматизації карантинних організмів, не достатньо уваги ОП приділено біологічному методу захисту рослин та питанням карантину рослин. На думку авторів, галузевий контекст при формулювання цілей та ПРН ОП це максимальне наближення практичної підготовки до реальних умов праці.

Регіональний контекст відображений у переліку та змісті дисциплін. Підтвердження інших регіональних контекстів експертна група не отримала. При розробці ОП враховувався досвід як вітчизняних так і іноземних програм цього напрямку. На основі порівняння зазначених програм з'ясовано, що структура, термін навчання, кількість кредитів ЄКТС, ЗК, СК, ПРН суттєво не відрізняються, оскільки базуються на Стандарті ОП. З досвіду іноземних програм використано ідею викладання низки дисциплін, які формують загальні та спеціальні компетентності (біотехнологія, генетичні ресурси рослин, молекулярна біологія, охорона природи, систематика рослин з основами фітоценології), а також підвищують здатність пошуку й аналізу даних із світового інформаційного простору (інформаційно-комунікаційні технології для професійної діяльності).

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

Програмні результати навчання за ОП Захист і карантин рослин від 25.06.2019р. із змінами затвердженими 23.12.2019р. в основному відповідають вимогам «Стандарту вищої освіти України першого (бакалаврського) рівня освіти ступеня вищої освіти – бакалавр галузі знань – 20 Аграрні науки та продовольство спеціальності – 202 Захист і карантин рослин» (наказ № 1442 МОН України від 22.12.2018 р.).

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

ТНПУ – перший у регіоні ЗВО, який забезпечує підготовку фахівців з захисту і карантину рослин, має відповідну базу, людські ресурси та досвід. ОП динамічно розвивається з урахуванням нормативної бази та побажань стейкхолдерів. Усі здобувачі ОП мають освітньо-кваліфікаційний рівень молодшого спеціаліста, працюють за фахом на підприємствах і надають слушні пропозиції по удосконаленню ОП.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

Стандарт спеціальності встановлює певний перелік ПРН проте група забезпечення може доповнити встановлений перелік ПРН для забезпечення унікальності ОП. Захист та карантин рослин в світі розвивається швидкими темпами, щороку відбуваються суттєві зміни як у видовому складі шкідливих організмів так і засобів захисту та технологіях та техніці. Авторам ОП варто проаналізувати, ці тренди та включити підсумки аналізу у цілі та програмні результати навчання. Варто провести моніторинг та аналіз ринку праці, не лише спілкуючись із досить обмеженим колом роботодавців. Оцінити цілі та ПРН ОП за інформацією центрів зайнятості, органів місцевого самоврядування, органів центральної влади, різних інтернет-джерел з пошуку роботи та наявних вакансій. Відгуком на цей аналіз мають бути зміни в ПРН з максимальним їх наближенням до потреб ринку праці. Майже всі галузі потребують випускників, які максимально наближені до робочого місця. І якщо кількість та тривалість навчальних та виробничої практики для здобувачів заочної форми навчання є менш актуальною, то при навчанні здобувачів денної форми ці питання потребують удосконалення. Також, групі забезпечення варто проаналізувати особливості регіону Західного Лісостепу з урахуванням стрімких темпів зміни клімату і сформулювати цілі та ПРН ОП, наявність матеріально-технічної бази, навчально-методичного забезпечення з врахуванням регіонального контексту.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

Зважаючи на сильні сторони та наведені рекомендації, експертна група дійшла висновку, що ОП «Захист і карантин рослин» відповідає рівню В за Критерієм 1.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

Загальний обсяг ОПП "Захист і карантин рослин" за спеціальністю 202 Захист і карантин рослин для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти становить 240 кредитів ЄКТС, тобто відповідає вимогам п. 4 статті 5 Закону України "Про вищу освіту". Згідно з ОПП передбачено виділення компонент двох видів: обов'язкові компоненти (176 кредитів ЄКТС, 75%) та вибіркові компоненти вільного вибору студента (60 кредитів ЄКТС, 25%), що відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження та рівня вищої освіти. Освітня програма, яка акредитується (<https://cutt.ly/QufC4FX>) затверджена Вченою радою Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка, протокол № 13 від 25.06.2019р. із змінами затвердженими протоколом Вченої ради №6 від 23.12.2019р. Для здобувачів 2018 року вступу на основі ОКР молодшого спеціаліста за спорідненими в межах галузі 20 Аграрні науки та продовольство спеціальностями обсяг ОП становить 120 кредитів ЄКТС (3600 год); 120 кредитів ЄКТС (3600 год) ТНПУ Perezарховує за відсутності Стандарту (до 22. 12. 2018 р.); термін навчання за таких умов становить 1 рік 10 місяців. Програма складається з двох компонентів: обов'язкового (ОК) та вибіркового (ВК): Обсяг ОК – 83 кредити ЄКТС (2490 год), Обсяг ВК – 38 кредитів ЄКТС (1140 год).

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

Зміст освітньої програми складений у відповідності до «Положення про організацію освітнього процесу» (<https://cutt.ly/yufimZb>) та «Положення про проектні групи та групи забезпечення спеціальності з розроблення і супроводження освітніх програм» (<https://cutt.ly/ZudqDFP>). Але вищевказані документи ЗВО мають розбіжності з Рекомендаціями до відповідності Критеріїв Національного агентства. Зокрема, досягнення програмних результатів визначається не лише через обов'язкові дисципліни, але й через освітні компоненти вибіркового блоку. Не передбачено досягнення програмних результатів навчання для кваліфікаційної роботи. Встановлення відповідності програмних результатів навчання та деяких освітніх компонент виконано некоректно, наприклад для 21 обов'язкового освітнього компоненту з 31 встановлено результат навчання РН3. Вільно спілкуватися усно і письмово українською та іноземною мовами з професійних питань, що належать до спеціальності «Захист і карантин рослин» (в т.ч. дисципліни 1.1.06 "Біофізика", 1.2.05 "Землеробство з осн. ґрунтознавства", 1.2.06 "Агрохімія", 1.2.11 "Хімічний захист рослин" та ін.). 14 освітніх компонентів забезпечують РН2. Розуміти причинно-наслідкові зв'язки розвитку господарств сільськогосподарського призначення усіх форм власності та використовувати в професійній діяльності фахівця з захисту і карантину рослин (в т.ч. 1.1.01 "Цифрові технології", 1.2.05 "Землеробство з осн. ґрунтознавства", 1.2.06 "Агрохімія", 1.2.11 "Хімічний захист рослин" та ін.). Наприклад дисципліни 1.2.03."Мікробіологія з основами вірусології", 1.2.08 "Загальна та с.-г. ентомологія", 1.2.13 "Метеорологія і кліматологія", 1.2.14 "Генетика з основами селекції" забезпечують РН1. Володіти знаннями, що сприяють розвитку загальної політичної культури та активності, формуванню національної гідності і патріотизму, соціалізації особистості, схильності до етичних цінностей. А дисципліни 1.2.01 "Ботаніка з основами мікології", 1.2.07 "Рослинництво, плідівництво та овочівництво", 1.2.08 "Загальна та с.-г. ентомологія", 1.2.09 "Загальна та с.-г. фітопатологія", 1.2.10 "Герботологія" - РН15. Усвідомлювати цінність захисту незалежності, територіальної цілісності та демократичного устрою України. При цьому аналіз навчально-методичного комплексу вищеназваних дисциплін не підтверджує наявності тем які б стосувалися саме цих програмних результатів навчання. Не всі дисципліни забезпечують досягнення встановлених ОПП програмних результатів навчання. В ОПП (п. 4) приведений перелік освітніх компонент із зазначенням компетентностей, які формує кожна навчальна дисципліна. Експертною групою визначено, що всі загальні та професійні компетентності забезпечуються певною кількістю освітніх компонент. Структурно-логічна схема, приведена в ОПП, показує але не обґрунтовує взаємозв'язок та порядок вивчення освітніх компонент програми.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

Освітні компоненти ОП в цілому сформовано у відповідності до предметної області спеціальності 202 «Захист і карантин рослин». Обов'язкові компоненти ОП, що відображають професійне спрямування, представлені у дисциплінах 1.2.08 «Загальна та с.-г ентомологія», 1.2.09 «Загальна та с.-г фітопатологія», 1.2.10 «Герботологія», 1.2.11 «Хімічний захист рослин», 1.2.17 «Основи карантину рослин» та ін., навчальних та виробничих практиках, курсової роботи. Загальний аналіз змісту освітніх компонент показує, що вони в цілому відповідають методам, методикам та технологіям, якими має оволодіти здобувач вищої освіти для застосовування на практиці.

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

Згідно ЗУ «Про вищу освіту», здобувачі вищої освіти мають право обирати дисципліни, обсяг яких становить не менше 25% кредитів ЄКТС від загального обсягу ОП. У ЗВО цей вибір регламентується у відповідності до «Положення про організацію освітнього процесу» (<https://cutt.ly/yufimZb>) та «Положення про порядок та умови обрання здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін за вибором» (<https://cutt.ly/xufV9r5>). До складу вибіркових компонентів входить блок дисциплін вільного вибору студента (60 кредитів ЄКТС, 25%), для яких застосовується блочний вибір дисциплін – передбачено 7 блоків дисциплін загальної підготовки по 2-3 дисципліни у блоці та 10 блоків дисциплін професійної підготовки по 2 дисципліни у блоці. З кожного блоку здобувачу пропонується обрати 1 дисципліну. При цьому обсяг дисциплін загальної підготовки які може обрати здобувач за час навчання на ОП - 22 кредити, а професійної - 38 кредитів. Експертною групою під час вивчення робочих програм навчальних дисциплін встановлена фактичне дублювання змісту дисциплін у блоці під різною назвою. Наприклад дисципліни загальної підготовки 2.1.17 "Молекулярна біологія" та 2.1.18 "Молекулярні механізми життєвих функцій". Ще більш притаманна ця тенденція для вибіркових дисциплін професійної підготовки: 2.2.01 "Кліщі і нематоди" - 2.2.02 "Захист рослин від кліщів і нематод", 2.2.11 "Родентологія" - 2.2.12 "Сільськогосподарська родентологія", 2.2.13 "Імунітет рослин" - 2.2.14 "Стійкість рослин до біотичних стресорів", 2.2.17 "Основи біологічного захисту рослин від шкідників" - 2.2.18 "Теоретичні основи біометоду". А навіть у випадку коли дисципліни не дублюються 2.2.15 "Моніторинг шкідників сільськогосподарських культур" і 2.2.16 "Прогноз чисельності шкідників сільськогосподарських культур" знаходження їх у одному блоці практично не дозволяє здобувачу при бажанні обрати їх обидві. Фактично існуюча на момент проведення експертизи система не забезпечує можливість дійсно вільного вибору здобувачами вибіркових дисциплін. Що було підтверджено як під час інтерв'ювання керівництва, академічного персоналу так і на зустрічі зі здобувачами вищої освіти. Під час зустрічі зі здобувачами вищої освіти цієї освітньої програми з'ясовано, що організація вибору дисциплін на наступний курс навчання забезпечується деканатом факультету написанням здобувачами заяви у паперовому варіанті. Здобувачі не змогли пояснити різницю вибору дисциплін з блоку і з каталогу дисциплін і не змогли назвати хоч би одну дисципліну яку вони обрали (була названа дисципліна ботаніка з основами мікології яка відноситься до обов'язкових). ЗВО надані заяви здобувачів про обрання ними вибіркових дисциплін на 2019-2020 навчальний рік. Ці факти дають підстави вважати, що написання заяв щодо вільного вибору дисциплін є формальною процедурою. Як відомо експертній групі рекомендації, щодо впровадження вільного вибору дисциплін в освітній процес за ОП вже розглянуті на засіданні Вченої ради університету.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дає можливість здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності. Організація практичної підготовки здобувачів вищої освіти у ТНПУ імені Володимира Гнатюка відбувається відповідно до «Положення про організацію та проведення практик студентів» (<https://cutt.ly/vuf4CqM>). Відповідно до ОПП та навчального плану здобувачі вищої освіти проходять 3 навчальні та 1 виробничу практики, загальним обсягом 24 кредити ЄКТС (10%). Компетентності та програмні результати навчання в ОПП для практик визначені. Але ні в ОП ні в навчальних планах не конкретизовано з яких саме дисциплін відбувається практика. Закладом представлено Робочу програму 4-х модульної навчальної практики обсягом 6 кредитів [4]. З наданих матеріалів зрозуміло що комплексна навчальна практика розрахована на 4 семестри та охоплює такі дисципліни як "Землеробство з основами ґрунтознавства", "Агрохімія", "Рослинництво, плодівництво та овочівництво", "Герботологія", "Фітопатологія", "Ентомологія". Терміни проведення практичної підготовки визначаються графіком навчального процесу. Базами проходження навчальних практик є: навчальні аудиторії кафедри ботаніки та зоології, агробіологія університету, у зоологічний музей кафедри ботаніки та зоології, науково-дослідна лабораторія фізіології рослин та мікробіології, лабораторія морфології та систематики рослин – гербарій. Крім цього, базами виробничої практики є підприємства й установи аграрної галузі, з якими співпрацює ТНПУ на підставі укладених угод – філія Українського інституту експертизи сортів рослин Тернопільського обласного державного центру експертизи сортів рослин, Тернопільська філія ДУ «Інститут охорони ґрунтів України», Тернопільська дослідна станція Інституту ветеринарної медицини НААН України, ПП «Агрон», фермерське господарство "Семчишин". Здобувачі вищої освіти можуть самостійно обирати базу практики за професійним спрямуванням чи за угодами, укладеними з суб'єктами господарювання. Відповідно до наказу про проходження виробничої практики здобувачами ОП Захист і карантин рослин у 2020 році, термін виробничої практики - 1 місяць (з 1 по 30.04), що на нашу думку є недостатнім для оволодіння задекларованими програмними результатами навчання та не покриває виділені на виробничу практику 6 кредитів. Щоденник та методичні рекомендації по проходженню виробничої практики відсутні, форма звіту по виробничій практиці [5] є недосконалою та спрощеною. Після опрацювання наданих закладом матеріалів залишилась незрозумілою доля ще 12 кредитів виділених в ОП на практичну підготовку.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

ОП передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills). ОП включає перелік освітніх компонентів, що дозволяють отримати програмні компетентності, які можна віднести до soft skills, а саме: 1.1.01. Історія України та національної культури, 1.1.02 Філософія, 1.1.03 Іноземна мова, 1.1.04 Українська мова (за професійним спрямуванням), 1.2.16 Підприємництво та менеджмент що складає 18 кредитів ЄКТС (7,5%). Значний перелік освітніх компонентів, що передбачають набуття здобувачами соціальних навичок входить до блоку вибіркових дисциплін. Навички командної роботи удосконалюються під час практичних та лабораторних занять. Розширення

комунікативних навичок передбачено під час вивчення іноземної мови, виробничої практики. Вдосконалення навичок підготовки та проведення презентацій здійснюється під час захисту курсових проектів. Набуття вказаних соціальних навичок дозволяє випускнику бути успішним незалежно від специфіки та напрямку професійної діяльності.

7. Зміст освітньої програми урахуває вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

Професійний стандарт відповідної спеціальності відсутній.

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

Експертна група встановила, що освітня програма є структурованою у контексті загального часу навчання. Обсяг окремих освітніх компонент включає аудиторне навантаження та самостійну роботу здобувачів. Згідно з навчальними планами тижневе навантаження на заочній формі навчання складає 34 а на денній 18-20 годин. Це стало можливим тому, що на заочній формі навчання загальна частка аудиторного навантаження складає менше 20%, а на денній - 30%. При цьому за навчальний рік здобувачі освоюють не менше ніж 60 кредитів як незалежно від форми навчання. Форми, види і зміст самостійної роботи здобувачів у навчальному закладі регламентуються відповідно до «Положення про організацію самостійної роботи студентів» [<https://cutt.ly/qugcUgA>]. Відповідно до цього положення час на самостійну роботу студента визначається навчальним планом і становить не менше 1/3 і не більше 2/3 загального обсягу часу, відведеного для вивчення конкретної дисципліни. Як бачимо при складанні навчальних планів ОП Захист і карантин рослин відбулося порушення цього нормативу. Для здобувачів ОП заочної форми навчання частка самостійної роботи знаходиться в межах 78 до 90%, для здобувачів денної форми частка самостійної роботи запланована на рівні 70%, що також перевищує норму встановлену вищезазначеним положенням [6.7]. Співбачення експертної групи зі здобувачами та представниками студентського самоврядування під час відповідних зустрічей показало відсутність скарг здобувачів щодо надмірного навантаження та нестачі часу на самостійну роботу. Проте, фактів опитування здобувачів щодо оцінки обсягу самостійної роботи, необхідного для належного опанування конкретних навчальних дисциплін, не встановлено. Тобто наявності певного механізму впливу здобувачів вищої освіти на співвідношення їх фактичного навантаження та обсягів освітніх компонент експертною групою не виявлено. Самостійна робота супроводжується навчально-методичним забезпеченням, передбаченим для вивчення конкретного ОК: підручники, навчальні та методичні посібники (у тому числі електронні), довідники, словники, ЕНМКНД у системі Moodle, методичні рекомендації, розробки тощо. Для самостійної роботи також рекомендується відповідна наукова фахова література, періодичні видання та Internet-ресурси.

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

Підготовка здобувачів вищої освіти за дуальною формою не здійснюється. В відомостях про самооцінювання ОП надана інформація щодо можливості впровадження у закладі дуальної форми освіти. Під час проведення експертизи інформації про укладання здобувачами вищої освіти, що навчаються за ОП «Захист і карантин рослин» трьохсторонніх договорів про дуальну форму здобуття освіти із навчальним закладом і підприємством не надходило.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

Загальний обсяг ОПП відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. Освітня програма є структурованою у контексті загального часу навчання. Освітні компоненти ОП сформовано у відповідності до предметної області спеціальності 202 Захист і карантин рослин. В ОП та навчальному плані передбачені обов'язкові компоненти практичної підготовки – навчальні та виробничі практики, зміст яких відповідає тенденціям розвитку ринку праці та очікуванням стейкхолдерів.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

Наповнення варіативної частини ОП узгоджується з Положенням ЗВО, але не відповідає рекомендаціям до Критеріїв Національного агентства. У ЗВО діє процедура вибору дисциплін за блоковою системою. Аналізуючи зміст

вибіркових навчальних дисциплін та механізм системи обрання здобувачами вибіркових дисциплін, експертна група прийшла до висновку, що здобувачі формально та фактично обмежені у можливості вибору дисциплін. Процедура вибору вибіркових дисциплін є негнучкою. Структурно-логічна схема не обґрунтовує взаємозв'язок та порядок вивчення освітніх компонент програми, що вимагає корекції схеми. Програмні результати навчання повинні забезпечуватись виключно за рахунок обов'язкових освітніх компонент, тому матриця відповідностей не передбачає внесення до неї вибіркових компонент ОПП. Необхідно впорядкувати варіативну компоненту з визначенням відповідних результатів навчання. В структуру анкетування здобувачів доцільно включити конкретні питання щодо переліку дисциплін, які здобувачі хотіли б включити до контенту ОП, та необхідного обсягу самостійної роботи. ЗВО доцільно розглянути питання про дуальну освіту з потенційно надійними роботодавцями, використовуючи чергування теоретичного та практичного навчання.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень Е

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

Враховуючи те, що структурно-логічна схема ОП не обґрунтовує взаємозв'язок та порядок вивчення освітніх компонент програми; встановлення відповідності програмних результатів навчання та деяких освітніх компонент виконано некоректно; під час вивчення робочих програм навчальних дисциплін виявлено подібність змісту дисциплін всередині блоків, під час інтерв'ювання здобувачів не було підтверджено наявності процедури вільного вибору дисциплін то ОП та освітня діяльність за цією програмою не відповідають Критерію 2, однак виявлені недоліки можна усунути протягом одного року.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Правила прийому цілком чіткі та зрозумілі, не мають дискримінаційних положень та оприлюднені на сайті [<https://cutt.ly/dugE3f3>] Вступ до ЗВО іноземців та осіб без громадянства також передбачений і регулюється відповідним положенням (<https://cutt.ly/AugRwST>)

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

Правила прийому на навчання за ОП враховують її особливості, викладені у програмі вступних випробувань, мають перелік тем та питань, необхідних для вступу на навчання (<https://cutt.ly/zugYjOP>) Відповідно до правил прийому у 2020 році передбачався прийом лише на заочну форму навчання за скороченим терміном. За рекомендаціями експертної групи ЗВО переглянув своє рішення [8].

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Правила визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО, регулюються Положенням про порядок перерахування результатів навчання у Тернопільському національному педагогічному університеті ім. Володимира Гнатюка яке оприлюднено на сайті ЗВО (<https://cutt.ly/5ucpfbt>). Положення встановлює порядок перерахування результатів навчання за умови використання інших кредитних систем на основі здійснення експертного оцінювання і визнання навчальних досягнень, кваліфікацій Учасника шляхом автоматичного трансферу кредитів посередництвом використання EGRACONS (Egracons Grade Conversion System – Європейська система переведення оцінок). Згідно інтерв'ю зі студентами, вони обізнані щодо можливості здобуття освітніх компетентностей у інших ЗВО України та закордонних ЗВО. Практики визнання результатів під час академічної мобільності за ОП нині не застосовувалися.

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Визнання результатів навчання у неформальній освіті регулюється «Положенням про визнання результатів, здобутих у неформальній та інформальній освіті» (<https://cutt.ly/YugIpXS>). Згідно п. 1.3 ТНПУ ім. В. Гнатюка може визнати результати навчання у неформальній та інформальній освіті в обсязі не більше 15 % від загального обсягу освітньої програми. Алгоритм визнання передбачає звернення із заявою до ректора ТНПУ ім. В. Гнатюка, створення комісії з визнання результатів, визначення строків проведення атестації та визнання результатів навчання через формування протоколу, у якому міститься висновок для деканату про зарахування чи не зарахування відповідної дисципліни. У складі комісії обов'язково має бути гарант ОП та викладачі випускової кафедри. Наразі практики застосування вказаних правил на відповідній ОП не відзначалося. Здобувачі мало проінформовані про такі можливості, варто посилити інформаційну роботу в цьому напрямку.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

Правила прийому чіткі та зрозумілі. Розроблені нормативні документи цілком забезпечують визнання різних результатів навчання.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

Рекомендуємо сприяти обізнаності студентів щодо академічної мобільності і неформальної освіти та можливості її визнання у ЗВО.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

Експертна група прийшла до висновку, що доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання загалом відповідає відповідності критерію В. Варто посилити роботу в напрямку академічної мобільності студентів, а також здобуття навичок і знань у неформальній освіті.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

Згідно з відомостями про самооцінювання ОП та проведеними інтерв'ю, для досягнення програмних результатів навчання використовують наступні методи і види навчання: лекція, практичні та лабораторні заняття, самостійна робота, робота в групі, ілюстрація, інструктаж, вирішення практичних задач, словесні методи, наочні, практичні, методи інтерактивного навчання тощо. Для досягнення програмних результатів навчання на ОП застосовується інформаційно-комунікаційні технології (мультимедійні лекції, система Moodle (<http://elr.tnpu.edu.ua>). П. 2.4 «Положення про організацію освітнього процесу в ТНПУ» (<https://cutt.ly/Zy11dob>), передбачено можливості навчання здобувачів освіти за індивідуальним навчальним планом та передбачена процедура академічної мобільності. Форми оцінювання досягнення студентами результатів навчання враховують рівень базової підготовки студентів, їх потреб та інтересів. Академічна свобода здобувачів вищої освіти досягається шляхом надання їм права вільно обирати форму і методи навчання, теми курсових робіт, індивідуальні завдання з відповідним обґрунтуванням доцільності їх виконання, бази проходження практик, а також право на вибір певних компонентів освітньої програми. Вибір студентами освітніх компонентів носить реальний характер. Під час інтерв'ю здобувачі освіти підтвердили, що, при обговоренні проблемних питань, вони вільні у висловленні та відстоюванні власної думки та інтересів. У ЗВО серед студентів та викладачів підтримується культура свободи слова, творчості, поширення знань та інформації, проведення наукових досліджень та використання їх результатів. ОП реалізується за заочною формою навчання, що відповідає вимогам стандарту.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

За результатами зустрічі зі здобувачами освіти було встановлено, що їм своєчасно та в доступній формі надається інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання; дана інформація є зрозумілою для здобувачів освіти. Інформація про освітні компоненти представлена у вигляді силабусів <https://cutt.ly/My11Gpr>. Додатково на кафедрі містяться робочі програми навчальних дисциплін. Терміни та час проведення різних видів навчальної роботи регламентується розкладами занять http://info.elr.tnpu.edu.ua/ximbio/rozklad_ximbio ; <http://chem-bio.com.ua/rozkladzanjat> та графіками освітнього процесу http://info.elr.tnpu.edu.ua/ximbio/gnp_ximbio, що знаходиться на сайті факультету <http://info.elr.tnpu.edu.ua/ximbio>. Розклади занять і графіки консультацій оприлюднюються не пізніше, ніж за тиждень до їх початку на дошці оголошень та на сайті факультету (<http://chem-bio.edu.ua>). Критерії оцінювання студентів по кожному компоненту ОП детально описані у робочих програмах дисциплін та силабусах. Опитування внутрішніх стейкхолдерів засвідчило, що студенти також отримують консультації викладачів про освітній процес та інформуються щодо освітніх компонентів профільними викладачами в усній формі. У вільному доступі знаходиться «Положення про порядок та умови обрання здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін за вибором» (<https://cutt.ly/jy11CoH>). Наявний інформаційно-методичний супровід освітніх компонентів: система Moodle, навчальні посібники, методичні рекомендації до проведення занять тощо. ЗВО забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до інформаційних ресурсів, потрібних для навчання.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

Під час реалізації ОП має місце поєднання навчання і досліджень відповідно до рівня вищої освіти бакалавр, спеціальності та цілей ОП. У ЗВО функціонує ефективно структурована система діяльності наукового товариства студентів, аспірантів та докторантів і молодих вчених <https://cutt.ly/8y1164r>. Проводяться традиційна інтернет-конференція Color of science: «Перспективи, проблеми та наявні здобутки розвитку фізичної культури і спорту в Україні». На хіміко-біологічному факультеті щорічно проводиться Всеукраїнська науково-практична конференція «Тернопільські біологічні читання - TERNOPIL BIOSCIENCE» <https://cutt.ly/iY10rB7>. Здобувачі ОП «Захист і карантин рослин» взяли участь у Всеукраїнській науково-практичній конференції учнівської та студентської молоді «Шлях в науку: перші кроки» <http://tnpu.edu.ua/news/4805/> (Качмарська Г. М. сертифікат учасника №103-20, Мокрицький В. Є – № 108-20, Оріховський Ю. А. – № 109-20, Шмата Т. Я. – № 099-20). На хіміко-біологічному факультеті діють студентські наукові групи – <https://cutt.ly/ty10fgI>, до яких здобувачі ОП за бажанням можуть долучатися. Можливості для наукової роботи здобувачі отримують також під час проходження практики. Серед здобувачів ОП є такі, які постійно працюють на виробництві, де проводять свої наукові дослідження (Мокрицький В. Є., Оріховський Ю.А.).

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

Викладачі ТНПУ оновлюють зміст освітніх компонентів, включаючи у робочі програми навчальних дисциплін найбільш актуальні та новітні наукові досягнення у галузі захисту і карантину рослин та використовують в освітньому процесі свій власний дослідницький досвід. Робочі програми згідно П.3 «Положення про робочу програму навчальної дисципліни» (<https://cutt.ly/Vy10Eun>) щорічно оновлюються з урахуванням результатів моніторингу та періодичного перегляду освітніх компонентів, і, зокрема, отриманих побажань та зауважень від стейкхолдерів. Силабуси оновлюються згідно методичних рекомендацій – <https://cutt.ly/Cy10T5L>. Зміст освітніх компонентів урахує найновіші наукові досягнення, до переліку рекомендованої літератури внесено переважно наукові праці за останні 5–10 років. Першочерговим завданням для викладачів кафедри є аналіз світової та української практики щодо захисту і карантину рослин. Відповідно до таких умов відбувається оновлення змісту освітніх компонентів із внесенням змін та нових технік у тематику навчального матеріалу. Розробка та оновлення ОП відбувається відповідно до п.1.2 «Положення про організацію освітнього процесу» (<https://cutt.ly/gY10Ion>) та «Положення про проектні групи та групи забезпечення з розроблення і супроводження освітніх програм» (<https://cutt.ly/yU10Pov>). За результатами опитування студентів та НПП, виявлено достатній рівень задоволеності здобувачів методами навчання та викладання, загалом навчальним процесом, рівнем кваліфікації викладачів і зрозумілістю викладання ними навчального матеріалу.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

Інтернаціоналізація навчання, викладання та наукових досліджень у межах ОП регламентується «Стратегією інтернаціоналізації ТНПУ» (<https://cutt.ly/LyXUrou>) та «Положенням про навчання (стажування) іноземних громадян у ТНПУ» (<https://cutt.ly/5yXUsN8>), Положення про реалізацію права на академічну мобільність у ТНПУ ім. В. Гнатюка (<https://cutt.ly/jyXUirM>), Положення про реалізацію проектів програм міжнародної співпраці (<https://cutt.ly/qyXUaVL>). Координація діяльності з інтернаціоналізації ТНПУ здійснює Відділ міжнародних зв'язків (<https://cutt.ly/Hy1oV6o>). ТНПУ підвищує можливість мобільності викладачів та студентів через програми співпраці з країнами партнерами (<https://cutt.ly/Ry1oCo5>). Студенти ТНПУ мають можливість проходити закордонну виробничу практику на сучасних підприємствах і організаціях сільськогосподарської галузі – <https://cutt.ly/my1oZgo>. Проте, ця можливість не була реалізована на ОП Захист і карантин рослин. Під час спілкування з адміністративним та професорсько-викладацьким персоналом, а також студентами було встановлено, що вони проінформовані про можливості академічної мобільності, програмах міжнародного обміну та участь в міжнародних проектах. Викладачі ОП є членами Федерації Європейських товариств мікробіологів (Дробик Н.М., Пида С. В., Конончук О. Б., Мацюк О. Б., Москалюк Н. В.) та учасниками міжнародних наукових конференцій, мають публікації в закордонних виданнях (Дробик Н.М., Пида С.В., Столяр О.Б., Конончук О.Б., Герц Н.В., Голіней Г.М., Крижановська М.А.). Герц Н.В. та Мацюк О.Б. пройшли у 2019-2020 роках стажування у Вищій лінгвістичній школі (Ченстохово, Польща).

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

Форми та методи навчання і викладання переважно сприяють досягненню заявлених у програмах навчальних дисциплін та освітній програмі результатів навчання; вони відповідають студентоцентрованому підходу та принципам академічної свободи. Поєднання навчання і досліджень здійснюється із залученням на добровільній основі студентів до виконання курсових робіт, написання сумісних з науково-педагогічними працівниками наукових праць, участі творчих груп. НПП підвищують свою кваліфікацію відповідно ОП 202 «Захист і карантин рослин» та здійснюють необхідну для ефективного функціонування ОП методичну і наукову роботу.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

Наявні помилки та не точності в робочих програмах та силабусах. Експертна група рекомендує посилити навчання та викладання методами активного навчання (наприклад, ділові ігри, мозковий штурм), методи розвитку креативності, критичного мислення тощо, оскільки вони додатково сприятимуть розвитку soft skills, які є затребуваними на ринку праці. Також, рекомендуємо більше уваги приділити участі студентів та викладачів за ОП у міжнародних проектах за галуззю 20 «Аграрні науки та продовольство», програмах академічної мобільності та інших заходах ЗВО в напрямку інтернаціоналізації діяльності.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

Зважаючи на сильні сторони та позитивні практики, а також наведені рекомендації, експертна група дійшла висновку, що ОП «Захист і карантин рослин» відповідає рівню В за Критерієм 4.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

Система оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти регламентується «Положенням про систему оцінювання навчальних досягнень студентів» <https://cutt.ly/oy1o2Ih> та «Положенням про організацію освітнього процесу в ТНПУ», П. 3.4 якого передбачено такі форми проведення контрольних заходів: поточний, у тому числі модульний, та підсумковий (семестровий) контроль. Поточний контроль проводиться на всіх видах аудиторних занять. Форма підсумкового семестрового контролю (екзамен чи залік), визначаються навчальним планом. Форми проведення контрольних заходів у межах навчальних дисциплін ОП обираються викладачами залежно від

особливостей дисциплін та результатів навчання. У робочих програмах навчальних дисциплін наведений розподіл балів за змістовними модулями. Система контрольних заходів передбачає кількісні та якісні критерії оцінювання. Форми контрольних заходів в рамках поточного та підсумкового контролю є чіткими та зрозумілими, заздалегідь оприлюдненими. Разом з тим, не конкретизовані критерії оцінювання за різними видами робіт у робочих програмах та сила бусах – <https://cutt.ly/oy101wc>. Інформація про терміни навчальних заходів розміщена на інформаційному порталі ТНПУ (<http://info.elr.tnpu.edu.ua/ximbio>) у наступних розділах: графік навчального процесу, розклад занять для денної та заочної форм навчання, графіки модульного і підсумкового контролів, розклад роботи екзаменаційних комісій тощо, а також сайті хіміко-біологічного факультету у розділі «Розклади занять та модулів» (<http://chem-bio.com.ua/rozkladzanjat>).

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

Метою атестації здобувачів вищої освіти є визначення відповідності фактичного рівня набутих знань, умінь та навичок програмним РН, визначених Стандартом вищої освіти України та ОП. Оскільки, на час вступу (серпень 2018 р.) на спеціальність здобувачів на основі ОКР молодшого спеціаліста Стандарт не був прийнятий, в ОП було передбачено лише атестаційний фаховий екзамен, що відповідає п. 3.5 «Положення про організацію освітнього процесу в ТНПУ ім. В. Гнатюка» та п. 4 «Положення про систему оцінювання навчальних досягнень студентів». У ОП 202 «Захист і карантин рослин», яка оновлена після прийняття Стандарту, форма атестації здобувачів вищої освіти відповідає Стандарту та передбачає – публічний захист кваліфікаційної роботи та комплексний атестаційний екзамен за фахом.

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

У ЗВО визначені чіткі та доступні правила проведення контрольних заходів, чим забезпечується їх об'єктивність. Чітко визначені процедури оскарження контрольних заходів та їх повторного проходження (<https://cutt.ly/Fy12iEu>, <https://cutt.ly/my12rpl>). На засіданнях кафедр та ради факультету акцентується увага на необхідності дотримання викладачами академічної доброчесності. Запобігання та врегулювання конфлікту інтересів сприяє студентський уряд ТНПУ та профком студентів ТНПУ – <https://cutt.ly/Ky12h45>), яке захищає права та інтереси студентів. Опитування студентів показало, що їм надається можливість повторного проходження поточних контрольних заходів викладачами відповідних дисциплін; студенти та студентське самоврядування позитивно оцінюють об'єктивність екзаменаторів. Спірні питання з екзаменаційної сесії вирішують шляхом подання відповідного звернення до декана, а у разі необхідності – до першого проректора. Для об'єктивного вирішення конфліктних ситуацій зазначені посадові особи можуть створювати компетентні комісії. Завідувач кафедри разом з екзаменатором, залучаючи, за необхідності, інших фахівців, впродовж трьох днів розглядає апеляцію і в усній формі сповіщає здобувача вищої освіти про результати розгляду. Стейкхолдери під час інтерв'ю вказали, що випадків конфліктних ситуацій щодо оцінювання студентів, а також застосування процедур врегулювання конфлікту інтересів за час існування ОП не було.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

У ЗВО політика, механізми і процедури дотримання академічної доброчесності є наперед визначеними, чіткими, достатньо зрозумілими та оприлюднені у відкритому доступі (<https://cutt.ly/ay12EwC>). Передбачена відповідальність НПП та здобувачів за порушення норм академічної доброчесності. Під час інтерв'ю з професорсько-викладацьким складом було вказано на проведення тренінгів та семінарів щодо дотримання академічної доброчесності (<https://cutt.ly/cy13G16>; <https://cutt.ly/Jy13VsM>). З метою виявлення проявів академічної недоброчесності регулярно проводяться зустрічі студентів з представниками деканату, на яких обговорюється ця проблема (<https://cutt.ly/Xy13Y7U>). Популяризація академічної доброчесності серед здобувачів вищої освіти ТНПУ здійснюється шляхом проведення просвітницьких заходів. Також проводяться опитування «Викладач очима студентів», що зменшує ризик прояву корупційної діяльності та не доброчесності з боку викладача. Студенти зазначили, що вони мають можливість анонімно скористатися «Скриньками довіри» та «Телефоном гарячої лінії, які призначені для інформування щодо проявів академічної не доброчесності. Передбачена перевірка на предмет академічного друкованих праць студентів та викладачів. Під час опитування НПП було встановлено, що для цього використовується офіційну систему «Unichек». Неприйняттям вважається рівень оригінальності тексту менше 70 %. Популяризація академічної доброчесності серед здобувачів вищої освіти ОП відбувається через просвітницьку

роботу із залученням працівників бібліотеки, студентів, викладачів та адміністрації університету. При реалізації ОП не було виявлено випадків недотримання академічної доброчесності студентами.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

Форми контрольних заходів та критерії оцінювання навчальних здобутків здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачами вищої освіти результатів навчання. За ОП ЗВО забезпечує використання форми атестації, що визначена в проекті стандарту. Чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження. Стандарти, процедури і політика дотримання академічної доброчесності є чіткими та зрозумілими для всіх учасників освітнього процесу. У ЗВО діє офіційна система перевірки письмових робіт на плагіат «Unicheck».

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

Не є достатньо відпрацьованою система поінформованості здобувачів першого рівня вищої освіти щодо академічної доброчесності оскільки ОК «Основи наукових досліджень у захисті рослин» де розглядається питання академічної доброчесності є вибірконим компонентом, який здобувачі можуть не обрати для вивчення. Тому, гарною практикою було б введення до загального розкладу студентів факультативу «Інформаційна культура студента», «Академічне письмо та доброчесність» або інші варіанти на вибір ЗВО щодо роз'яснення академічного письма та доброчесності здобувачам. Продовжити практику запрошення представників компаній, що розробляють та впроваджують антиплагіатне програмне забезпечення, задля проведення лекцій, тренінгів для академічного персоналу і студентів.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

Контрольні заходи, оцінювання здобувачів та академічна доброчесність загалом відповідають вимогам, визначеним у критерію 5. Виявлені недоліки не є суттєвими.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

Аналіз кадрового складу, у цілому, засвідчив низький рівень відповідності академічної кваліфікації науково-педагогічних працівників тим освітнім компонентам, які вони викладають на ОП «Захист і карантин рослин». Підтвердженням вище зазначеного є наявні дипломи про вищу освіту, дипломи про наукові ступені, а також атестати про вчені звання. Загалом, кваліфікація викладачів дозволяє досягти цілей та програмних результатів навчання на ОП 202 «Захист і карантин рослин». Відповідність академічної та професійної кваліфікації викладачів ОК встановлена на підставі пояснень ЗВО, а також наданих ним даних щодо курсової підготовки/стажування викладачів, тематики їх наукових досліджень, наукових публікацій, навчально-методичних видань, документації щодо індивідуального наукового рейтингу НПП хіміко-біологічного факультету. Співбесіди з НПП, деканом факультету та гарантом ОП, крім того, аналіз експертною групою наданих під час експертизи резюме з інформацією про досвід роботи та публікації НПП засвідчив відповідність досліджень більшості викладачів формату тих дисциплін, які вони забезпечують на ОП. Виявлені достатні професійні активності науково-педагогічних працівників згідно з чинними Ліцензійними умовами провадження освітньої діяльності.

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

У наданих ЗВО документах зазначено, що процедура проведення конкурсного відбору на заміщення вакантних посад науково-педагогічних працівників формується у відповідності до затвердженого рішенням Ученої ради університету протокол з останніми змінами та доповненнями протокол №10 від 31.03.2020 р., уведеними в дію наказом ректора № 83-р від 31.03.2020 р. «Порядок проведення конкурсного відбору при заміщенні посад науково-педагогічних працівників та укладання з ними трудових договорів (контрактів)» (<https://cutt.ly/UyXAgpr>). У результаті бесід з НПП виявлено, що процедури конкурсного добору викладачів, у цілому, є прозорими та дозволяють забезпечити необхідний рівень професіоналізму претендентів на заміщення вакантних посад за ОП. За наказом ректора створено конкурсну та кадрову комісію з працівників Університету, яка працює на засадах демократичності, прозорості та відкритості відповідно до Законів України. Необхідний рівень професіоналізму викладачів ОП забезпечується ліцензійними умовами надання освітніх послуг за відповідною спеціальністю та умовами оголошеного конкурсу, які постійно підвищують професійний і науковий рівень, педагогічну майстерність, забезпечують високий науковий і методичний рівень викладання дисциплін. При доборі науково-педагогічних працівників для реалізації ОП у випадку відсутності у них відповідної спеціальності та/або кваліфікації практикується довготривале стажування за фахом (підтверджується наданими ЗВО довідками).

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

Під час проведення експертизи виявлено, що ЗВО має гарні практики із залучення роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу, а також залучення професіоналів-практиків та представників роботодавців до аудиторних занять на інших ОП. Фактів участі представників роботодавців у реалізації освітнього процесу на постійній основі за ОП «Захист та карантин рослин» не виявлено. Для студентів та співробітників проводилися разові відкриті лекції – доцентом Брошак І. С. 8 жовтня 2018 р. із «Землеробства з основами ґрунтознавства», було висвітлене питання – «Органічні речовини ґрунту. Склад і властивості гумусу»; Шамро О. А. 8 листопада 2019 р. прочитала лекцію «Патогенні фітогельмінти у посівах зернових культур Тернопільської області», яка вдало доповнила лекційний курс навчальної дисципліни «Кліщі, нематоди». Студенти підтвердили факт проведення виїзних екскурсій на агропромислові господарства та демо-поля, під час яких вони мали можливість наочно ознайомитися з сучасними досягненнями в сфері захисту рослин та особливостями застосовування різних засобів захисту в умовах конкретних аграрних підприємств та поспілкуватися з представниками ринку праці. Під час проведення бесід з фокус-групами з числа роботодавців виявлено їх бажання та готовність долучатися до організації та реалізації освітнього процесу за ОП «Захист та карантин рослин», як на базі університету, так і на базі їх виробничих потужностей.

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

До викладання дисциплін за ОП, що акредитується, представники роботодавців не залучались. Під час виїзної експертизи було встановлено, що до викладання дисциплін на інших освітніх програмах, що реалізуються на факультеті, залучаються представники роботодавців. Для студентів та співробітників ОП 202 «Захист і карантин рослин» проводилися разові відкриті лекції – директором Тернопільської філії державної установи «Інститут охорони ґрунтів України, кандидатом с.-г. наук Брошак І. С. із «Землеробства з основами ґрунтознавства»; головний фахівець Державної установи «Тернопільська обласна фітосанітарна лабораторія» Шамро О. А. із «Патогенні фітогельмінти у посівах зернових культур Тернопільської області».

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

ТНПУ сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми та у співпраці з іншими організаціями. Викладачі проходять планові підвищення кваліфікації, стажування, конференції, у т.ч. закордонні. Окрім планових підвищень кваліфікацій, викладачі мають сертифікати про знання іноземної мови рівня B2 – Дробик Н. М., Боднар О. І. (сертифікат з англійської мови, N KJ-A III № 19/07/39, 05.07. 2019 р.). Герц Н. В., Мацюк О. Б., Тулайдан Г.М. (дипломи магістрів за спеціальністю «Філологія», спеціалізацією «Германські мови та літератури (переклад включно), перша - англійська»). Під час проведення бесід з фокус-групами з числа науково-педагогічних працівників, а також адміністративним персоналом виявлено, що ЗВО, в загальному випадку, сприяє професійному розвитку викладачів за рахунок надання можливості підвищення професійної кваліфікації шляхом стажування в українських та іноземних закладах вищої освіти, науково-дослідних установах та промислових підприємствах, з якими укладено відповідні угоди про співробітництво. У ТНПУ розроблена «Програма професійного розвитку викладачів ТНПУ на 2019-2020 н.р.» (<https://cutt.ly/iy14gBl>) У ТНПУ визначено механізми преміювання НПП, що підтверджується «Положенням про стимулювання науково-педагогічних працівників університету за особливі досягнення у науковій роботі та високий рівень оприлюднення результатів наукових досліджень» (<https://cutt.ly/oy14a3L>), «Положення про надання щорічної грошової винагороди педагогічним працівникам ТНПУ за сумлінну працю, зразкове виконання покладених на них службових обов'язків» (<https://cutt.ly/Jy14Qkv>) та колективним договором П.2.14 (<https://cutt.ly/LyXDzyx>).

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

Сприяння професійному розвитку викладачів освітньої програми становить цілісну систему. Починаючи із надання і взаємодії методичної допомоги на кафедрах, на рівні структурного підрозділу переходить в систему тренінгової роботи, проведенні практичних семінарів, наукових конференцій, круглих столів, підвищення кваліфікації. «Положенням про стимулювання науково-педагогічних працівників університету за особливі досягнення у науковій роботі та високий рівень оприлюднення результатів наукових досліджень» (<https://cutt.ly/fy14JEx>). Кожен викладач обґрунтовано та свідомо закріплений за кожною дисципліною і розвивається згідно їх напрямку через наукові публікації, посібники, співпрацю з виробництвом. ЗВО надає відомості про можливості проходження підвищення кваліфікації викладачів згідно з напрямком навчально-наукової діяльності, що регламентоване Положенням про підвищення кваліфікації та стажування НПП (<https://cutt.ly/NyXDbIQ>). У ЗВО запроваджено процедуру рейтингової системи оцінювання діяльності науково-педагогічних працівників (<https://cutt.ly/yu14Cme>). Під час проведення бесід з фокус-групами з числа НПП та адміністративного персоналу виявлено, що НПП проінформовані про можливості заохочення структурних підрозділів університету й окремих викладачів за продуктивну наукову, навчально-методичну та організаційно-виховну роботу. Оцінка викладацької майстерності здійснюється на рівні кафедр шляхом проведення відкритих занять, взаємного відвідування занять викладачами, а також частково через анонімні опитування студентів. Результати обговорюються на кафедральних семінарах, робляться висновки та надаються рекомендації.

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

Група забезпечення освітнього процесу за ОП 202 «Захист і карантин рослин» на постійній основі вдосконалює свою майстерність у даній галузі. Існує практика довготривалого стажування НПП у профільних закладах вищої освіти (наприклад, в Уманському НУС на кафедрі захисту і карантину рослин - <https://zahist.udau.edu.ua/>). Відпрацьована та впроваджена система мотивування отримання співробітниками додаткової освіти у ЗВО. У ТНПУ система розвитку педагогічної майстерності включає моральне та професійне заохочення. Створена та функціонує рейтингова система оцінювання викладачів. Процедури добору викладачів є прозорими та публічними. Особливої уваги заслуговує готовність роботодавців долучатися до участі у навчальному процесі за ОП на взаємовигідних з університетом умовах.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

Сприяти залученню роботодавців, професіоналів-практиків, фахівців галузі до проведення аудиторних занять на постійній основі за ОП «Захист і карантин рослин». Рекомендуємо продовжувати практику підвищення кваліфікації та педагогічної майстерності за спеціальністю 202 «Захист і карантин рослин» науково-педагогічних працівників, які забезпечують освітній процес за ОП окрім того, на агропромислових об'єктах та у закордонних установах та організаціях.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

Зважаючи на наведені сильні та слабкі сторони, а також позитивні практики експертна група дійшла висновку, що ОП «Захист і карантин рослин» відповідає рівню В за критерієм 6.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

Матеріально-технічне забезпечення є достатнім для реалізації ОП, про що свідчать результати огляду експертною групою матеріально-технічної бази ЗВО під час дистанційної частини експертизи та онлайн зустрічей. Досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання забезпечується діяльністю міжкафедральних лабораторій, комп'ютерних класів, навчальних аудиторій, що обладнані відповідно до потреб ОП. В університеті створено всі необхідні умови для проведення досліджень та отримання практичних навиків зокрема: чотири тепличних комплекси та дослідні ділянки. Матеріали та обладнання, що використовуються в освітньому процесі сертифіковані та відповідають діючим вимогам ОП. У ЗВО функціонує наукова бібліотека, наповнення фондів якої (наявність методичних матеріалів, рекомендацій, практикумів, підручників, посібників та довідників) відповідає потребам освітніх компонентів ОП. Функціонує веб-сайт бібліотеки, електронний каталог, інституційний репозитарій, доступ до електронних видань наукометричної бази WoS (з 2018 р.) та Scopus (з 2019 р.), учасники навчального процесу мають вільний доступ як до ресурсів бібліотеки, так і до репозитарію, науково-метричних баз даних. Бібліотека обладнана комп'ютерами. Наявні електронні комплекси всіх освітніх компонентів ОП «Захист і карантин рослин» у системі Moodle. На кафедрі ботаніки і зоології та в університеті функціонують комп'ютерні класи, мультимедійні обладнання для якісного забезпечення освітнього процесу. Обсяг та якість ресурсів повною мірою відповідає змісту та цілям ОП. Передбачена можливість використання обладнання та матеріально-технічних ресурсів ЗВО для здійснення наукових досліджень здобувачами вищої освіти за ОП. Оновлення забезпечення ОП здійснюється з бюджетного та позабюджетного фондів університету. Функціонує 10 спортивних залів, 5 гуртожитків, 5 пунктів харчування, актові зала та студентський культурно-мистецький центр «Світлиця». Створена дитяча ігрова кімната «Дитяча мрія».

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

За результати зустрічей з усіма учасниками освітнього процесу встановлено, що ТНПУ забезпечує безкоштовний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до інфраструктури та ресурсів, що необхідні для навчання, викладання та проведення наукової діяльності в межах ОП. Викладачі та студенти можуть безкоштовно користуватися бібліотекою, комп'ютерами, Wi-Fi та рештою складових матеріально-технічного забезпечення ЗВО. Бібліотечні фонди університету та випускової кафедри в достатньо забезпеченні фаховою навчально-методичною літературою. Здобувачі вищої освіти та НПП мають можливість користуватися лабораторним обладнанням, використовувати потенціал тепличного комплексу та дослідних ділянок кафедри ботаніки та зоології. Усі необхідні для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми умови ЗВО забезпечує безкоштовно. Викладачі і здобувачі вищої освіти мають вільний доступ до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів.

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

У процесі онлайн огляду лабораторій, навчальних аудиторій, бібліотеки та ЗВО в цілому, було встановлено, що освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти. У ЗВО призначено відповідальних осіб за охорону праці у структурних підрозділах і службах університету. Безпечність освітнього середовища ЗВО забезпечена відповідними правилами та інструкціями з охорони праці та техніки безпеки під час роботи в аудиторіях, лабораторіях, комп'ютерних класах, гуртожитках та проходження практик тощо. У лабораторіях є журнали інструктажів з техніки безпеки, що своєчасно заповнені згідно вимог. Під час роботи в лабораторіях студенти використовують халати та інші засоби індивідуального захисту. В ТНПУ функціонує соціально-психологічна служба. Крім того регулярно проводяться навчання для всіх здобувачів вищої освіти стосовно поведінки у надзвичайних ситуаціях та правил евакуації, відповідні інструктажі з техніки безпеки. Умови забезпечення безпечного освітнього середовища обговорюються на засіданнях кафедри, радах факультету, ректорату та Вченої ради університету. Під час спілкування зі студентами та НПП виявлено, що вони ознайомлені з особливостями роботи в лабораторіях, проходження практик, а також у разі виникнення аварійних ситуацій.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

Освітня, організаційна, інформаційна, консультативна та соціальна підтримка здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою забезпечується роботою ректорату, деканату, структурних підрозділів, безпосередньо НПП факультету та кафедри. Інформаційна підтримка забезпечується як роботою сайту ЗВО, де можна знайти посилання на нормативно-правові акти, так і розміщенням інформації на стендах, а також усним інформуванням студентів викладачами, адміністрацією. Студентам надається організаційна підтримка у вирішенні адміністративних та організаційних питань щодо навчання та побуту. Консультативна і соціальна підтримка полягає у наданні різних видів допомоги: соціально-психологічної (діє соціально-психологічна служба); профорієнтаційної – студентам надається інформація про можливість працевлаштування та проходження практики тощо. Варто відмітити ряд позитивних моментів, що пов'язані з зокрема: студенти мають можливість проживання у 5-ти комфортних гуртожитках; у ЗВО є 5 пунктів харчування; функціонує 10 спортивних залів, де проводять змагання з різних видів спорту, команди КВК та надає можливість студентам проводити різноманітні заходи у актовому залі та

в студентському культурно-мистецькому центрі «Світлиця»; створена дитяча кімната «Дитяча мрія». Існує навчальна лабораторія морфології та систематики рослин - гербарій, навчально-методичний кабінет «Зоологічний музей» в якому міститься понад тисяча експонатів опудал тварин, птахів, вологі препарати хребетних і безхребетних та колекції комах, молюсків, губок, кишковопорожнинних, гнізд і яєць птахів. Студентське самоврядування ТНПУ, також бере активну участь у підтримці студентства у різних питаннях, що було підтверджено у ході відповідних зустрічей. Комунікацію з академічними групами деканат проводить через старост груп, крім цього вся необхідна інформація розміщується для здобувачів вищої освіти на сайті ТНПУ. Соціальна підтримка здобувачів вищої освіти за ОП проводиться за допомогою профспілкового комітету студентів, студентської ради та деканату. За результатами онлайн зустрічі зі студентами встановлено, що здобувачі вищої освіти задоволені рівнем організаційної, інформаційної, освітньої та соціальної підтримки ЗВО.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

У ЗВО створені достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою, зокрема: установлено пандус та таблички для контактного орієнтиру «входу» та «виходу», для орієнтиру початку та кінця сходів слугують жовті відмітки, за необхідності аудиторії оснащуються спеціальними партами, за потреби здійснюється перенесення занять чи інших заходів у аудиторії на першому поверсі. Слід зазначити, що прибудинкові території частково відповідають вимогам осіб з особливими потребами. Відповідно до Положення про організацію освітнього процесу в ТНПУ (затверджено вченою радою університету, протокол № 7 від 03.03.2015 р.) особи з особливими освітніми потребами мають право перебувати на навчанні за індивідуальним графіком. З порядком переведення і умовами навчання за індивідуальним графіком здобувачі вищої освіти ознайомлюються на сайті університету (публічна інформація) та отримують необхідну інформацію в деканаті. Для повного забезпечення прав на освіту осіб з особливими потребами поза межами університету, передбачено дистанційні форми індивідуального навчання. Положення про дистанційне навчання в ТНПУ (затверджено вченою радою університету протокол № 1 від 31.08.2018 р), характеризує особливості забезпечення громадянам можливості реалізації конституційного права на здобуття освіти та професійної кваліфікації, підвищення кваліфікації незалежно від статі, раси, національності, соціального і майнового стану, роду та характеру занять, світоглядних переконань, стану здоров'я, місця проживання відповідно до їх здібностей.

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

Врегулювання конфлікту інтересів у ТНПУ здійснюється відповідно до Закону України «Про запобігання корупції». Розгляд звернень, скарг і заяв, що надходять до ЗВО, відбувається відповідно до Законів України «Про доступ до публічної інформації». Соціально-психологічною службою, проводяться лекції щодо запобігання та вирішення кризових явищ, зокрема дискримінацією за будь-якою ознакою, сексуальним домаганням корупцією тощо. У наданих ЗВО документах зазначено, що освітня діяльність університету базується на принципах дотримання демократичних цінностей свободи, справедливості, рівності прав і можливостей, толерантності, недискримінації, відкритості та прозорості. У ході зустрічі зі студентами та представниками студентського самоврядування було з'ясовано, що вони є обізнаними стосовно процедур вирішення конфліктних ситуацій, що пов'язані з сексуальними домаганнями, фактами недоброчесності, хабарництва, порушення правил поведінки, дискримінацією та корупцією. «Положення щодо врегулювання конфліктних ситуацій учасників освітнього процесу Тернопільського національного педагогічного університету» (затверджено вченою радою університету протокол № 2 від 24 вересня 2019 р) розміщено на сайті університету (tnpu.edu.ua) в розділі публічна інформація. Також було встановлено, що в університеті є скринька довіри, де студенти можуть залишати свої скарги у письмовому вигляді. У межах ОП скарг пов'язаних з дискримінацією за будь-якою ознакою, сексуальним домаганням чи корупцією не надходило.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

ЗВО dbae про комфортність та безпечність освітнього середовища для здобувачів вищої освіти. ТНПУ забезпечує не тільки якісний освітній процес, але й дозволяє студентів та про їх життєві потреби. Безкоштовний доступ до електронних ресурсів, що здійснюється як у комп'ютерних класах та підключення до локальної комп'ютерної мережі Internet за технологією Wi-Fi. Достатня кількість спортзалів, пунктів харчування, комп'ютерних класів та залів художньої самодіяльності. Санітарно-технічний стан усіх приміщень, навчально-лабораторних аудиторій відповідає вимогам чинних норм і правил експлуатації. Позитивним моментом в контексті Критерію 7 є можливість здобувачів освіти отримати консультацію та допомогу представників соціально-психологічної служби та наявна скринька довіри. Приділяється увага студентам з особливими потребами.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

Рекомендуємо покращити умови для реалізації права на освіту особам з особливими освітніми потребами.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

ОП має значний рівень узгодженості із якісними характеристиками за підкритеріями 7.17.4. При цьому, відсутні процедури за підкритеріями 7.5, які є у планах роботи керівництва університету на найближчий період. Враховуючи голістичний підхід в оцінюванні, наявність фактів та їх контексту, а також різну вагомість окремих підкритеріїв, ОП та освітня діяльність за цією програмою загалом відповідають Критерію 7 з рівнем В з недоліками, що не є суттєвими.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

Процедури розробки, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм регулюються Положенням про організацію освітнього процесу ТНПУ та Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості у ТНПУ. Згідно вищезазначених положень перегляд освітніх програм відбувається за результатами їх моніторингу. Зазначені документи оприлюднені у відкритому доступі у мережі Інтернет на сайті ЗВО (http://tnpu.edu.ua/about/public_inform/propozits-ta-zauvazhennya-steykholder-v.php). Проєкти освітніх програм зі змінами оприлюднюються на офіційному сайті Університету для громадського обговорення та переглядаються з врахуванням отриманих пропозицій, зауважень та рекомендацій (<https://cutt.ly/quchlgI>).

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

У ЗВО практикується залучення студентів до процесів внутрішнього забезпечення якості ОП, про що свідчить періодичний перегляд у формі зворотного зв'язку із здобувачів ВО у вигляді анкетувань та усних опитувань. Під час онлайн зустрічі здобувачі освіти та НПП підтвердили факт проведення анкетувань. Викладачі наголосили на врахуванні результатів анкетувань при застосуванні методів навчання та викладання. Студенти мають можливість надавати пропозиції та зауваження щодо змісту робочих програм навчальних дисциплін. Також було встановлено участь представників органів студентського самоврядування у роботі комісій з розробки переліку вибіркових дисциплін, Вчених рад факультетів та Вченої ради університету. Вищезазначене підтверджує залучення здобувачів вищої освіти до процедур забезпечення якості ОП.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

Аналіз документів, що були надані ЗВО, результати проведених зустрічей з роботодавцями підтвердили, що зовнішні стейкхолдери та університет дійсно є партнерами у системі забезпечення якості ОП. Під час експертизи, ЗВО були надані відповідні договори про співпрацю між ТНПУ та селекційно-дослідними станціями, науковими установами: Інститут охорони ґрунтів України, Інститут ветеринарної медицини НААН України, Інститут сільськогосподарської мікробіології та агропромислового виробництва НААН України, Інститут фізіології рослин і генетики НАН України, а також ПП «Аргон», філія Українського інституту експертизи сортів рослин в Тернопільській області державний центр експертизи сортів рослин, ФГ «Семчишин», щодо проведення науково-дослідних, організаційно-методичних робіт, а саме: дослідження у сфері рослинництва, дослідження у сфері мікробіології; проведення спільних фундаментальних і науково-прикладних досліджень у галузі рослинництва, агрономії, агроекології та охорони навколишнього середовища; обмін досвідом та науковцями з метою розв'язання конкретних питань, що виникають у процесі досліджень, обговорення результатів, розробку та координацію

дослідницької роботи; підвищення кваліфікації науковців установ; проведення навчальних і наукових практик студентів і магістрів; розробки пропозицій по удосконаленню навчального процесу, впровадженню в практику освіти сучасних досягнень науки, техніки та виробництва, створення навчально-методичних матеріалів, застосування інноваційних технологій реалізації змісту навчання, педагогічне стажування викладачів, організацію та проведення спільних наукових конференцій тощо. До розробки ОП були залучені представники науково-дослідних установ та сільськогосподарських підприємств. Дієвою формою урахування інтересів роботодавців за ОП є проведення ярмарок вакансій, круглих столів на базі ТНПУ та провідних підприємств галузі. Представники ринку праці включені до складу Наглядової ради університету. Роботодавці надають консультації НПП щодо змісту освітніх компонентів.

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

В закладі існує практика збирання інформації щодо випускників як відповідальними за сприяння працевлаштуванню випускників так і шляхом співпраці на основі меморандуму з асоціацією випускників (http://tnpu.edu.ua/about/vypuskniki/asotsiatsiia_vypusknikyiv.php) Анкета випускника розміщена на сайті дозволяє отримати інформацію в тому числі і щодо кар'єрного шляху. Проте на ОП 202 "Захист і карантин рослин" дана практика ще не застосовувалась через відсутність випускників.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

Згідно п.3 «Положення про внутрішнє забезпечення якості вищої освіти ТНПУ» (http://tnpu.edu.ua/about/public_inform/vnutr-shn-zabezpechennya-yakost-osv-ti.php) система внутрішнього забезпечення якості освіти в університеті передбачає щорічний моніторинг та періодичне оновлення освітніх програм підготовки здобувачів вищої освіти. Процедури щодо забезпечення якості реалізації, контролю та моніторингу внутрішніх показників освітньої діяльності за ОП проводяться на рівні засідання кафедри ботаніки та зоології, Вченої ради хіміко-біологічного факультету, Вченої ради ТНПУ. Для перевірки ефективності засвоєння навчальних дисциплін освітньої програми проводяться взаємні і контрольні відвідування занять науково-педагогічних працівників. Експертна група під час аналізу ОП в критерії 2 вказала на ряд суттєвих недоліків у структурі та змісті ОП 2019 року. Таким чином система забезпечення якості ЗВО не забезпечила вчасне реагування на недоліки в ОП. Тому потрібно доопрацювати алгоритми контролю за наповненням ОП.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

У ТНПУ ОП «Захист і карантин рослин» спеціальності 202 «Захист і карантин рослин» проходить первинну акредитацію.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

Онлайн-візит до ЗВО та спілкування зі стейкхолдерами показало, що члени академічної спільноти (студенти, НПП, адміністрація, допоміжний персонал) сприймають політику та процедури забезпечення якості як корисні та готові долучатися до удосконалення внутрішньої системи забезпечення якості. Наприклад, в ЗВО застосовують антиплагіатну програму Unichек для перевірки текстів наукових та кваліфікаційних робіт студентів тощо. Проводяться тренінги для науковців і студентів з роз'яснення особливостей академічного письма та доброчесності

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

Розробка, затвердження, моніторинг та періодичний перегляд освітніх програм у ЗВО відбувається згідно оприлюднених на сайті документів за встановленими процедурами. Проводиться анкетування студентів щодо методів навчання та викладання. Роботодавці залучені до процедур забезпечення якості ОП як партнери в контексті удосконалення навчального процесу та підвищення кваліфікації НПП. В академічній спільноті ЗВО відчувається сформована культура якості; процедури і політики забезпечення якості сприймаються як корисні та такі, що потребують запровадження. Наведені стейкхолдерами факти та надані документи (договори, угоди) свідчать про те,

що всі учасники освітнього процесу та роботодавці залучені до процедур забезпечення якості ОП як партнери. Університет має технічне забезпечення для перевірки оригінальності текстів наукових та інших робіт.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

Система забезпечення якості спрацювала не належним чином, не виявивши вчасно недоліки у структурі та змісті ОП. Збирання, аналіз та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми варто передбачити окремим Положенням в рамках ЗВО. Випускників за ОП ще немає, проте варто чітко розуміти яким чином будуть відбуватися наступні етапи оцінювання їх досягнень. Експерти вважають доцільним удосконалити механізм опитування студентів щодо якості вищої освіти та оцінювання викладання по кожному окремому компоненту ОП.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

У експертної групи є зауваження до функціонування системи внутрішнього забезпечення якості щодо контролю за наповненням ОП але враховуючи оцінки інших під критеріїв експертна група схилилась до до рівня відповідності по критерію 8 - "В".

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Правила і процедури, що регулюють права та обов'язки усіх учасників освітнього процесу, є чіткими, прозорими та доступними на сайті Тернопільського національного агроєкологічного університету на сторінці «Публічна інформація» у вигляді відповідних нормативно-правових актів, положень тощо. Це, зокрема, Статут Тернопільського національного педагогічного університету, Положення про організацію освітнього процесу, Положення про підготовку фахівців із застосуванням дуальної форми здобуття освіти в ТНПУ ім. В.Гнатюка, Положення про дистанційне навчання, Положення про порядок та умови обрання здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін за вибором, Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність, Положення про організацію та проведення практик студентів, Положення щодо врегулювання конфліктних ситуацій у Тернопільському національному педагогічному університеті імені Володимира Гнатюка, Положення про студентський уряд, Положення про систему внутрішнього забезпечення якості, Положення про робочу програму навчальної дисципліни, Положення про індивідуальний навчальний план здобувача вищої освіти тощо. Під час дистанційної експертизи було підтверджено, що усі учасники освітнього процесу ознайомлені з даними документами, знають свої права та обов'язки і розуміють де можуть знайти потрібну інформацію у разі необхідності.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін.

У результаті спілкування зі стейкхолдерами встановлено, що проект ОП «Захист і карантин рослин» 2020 року оприлюднений у відповідні терміни на сайті Тернопільського національного педагогічного університету на сторінці «Публічна інформація». (<https://cutt.ly/quchlgl>).

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

Опис та зміст ОП «Захист і карантин рослин» розміщений на сайті Тернопільського національного педагогічного університету на сторінці «Публічна інформація». Робочі програми навчальних дисциплін були надані експертній групі під час онлайн візиту, а «Силабуси» дисциплін розміщені у вільному доступі на сторінці кафедри ботаніки та зоології. Результати зустрічей зі стейкхолдерами показали, що вони ознайомлені з описом та змістом ОП «Захист і карантин рослин» та готові вносити свої пропозиції для удосконалення ОП.

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

Правила і процедури, що регулюють права та обов'язки усіх учасників освітнього процесу, є задокументованими, чіткими, зрозумілими та розміщені на сайті Тернопільського національного педагогічного університету у повному обсязі та вільному доступі. Прозорість і публічність діяльності ЗВО є достатньою для формування необхідного рівня довіри всіх стейкхолдерів.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

Розміщена на сайті інформація (Орботодавців та студентів щодо наданих пропозицій із удосконалення освітньої програми не конкретизована (<https://cutt.ly/CucnQAF>). Після громадського обговорення проєкту ОП рекомендовано на сайті ЗВО оприлюднювати пропозиції усіх стейкхолдерів. Рекомендується постійно моніторити та оновлювати інформацію на офіційному сайті університету та випускової кафедри.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

Зважаючи на наведені сильні та слабкі сторони експертна група дійшла висновку, що ОП «Захист і карантин рослин» відповідає рівню В за критерієм 9.

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

не застосовується

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напрямові досліджень наукових керівників.

не застосовується

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

не застосовується

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проектах тощо.

не застосовується

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

не застосовується

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

не застосовується

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

Експертна група вдячна ректору Богдану Богдановичу Буяку, першому проректору Григорію Васильовичу Терещуку, декану хіміко-біологічного факультету Надії Михайлівні Дробик, гаранту ОП Світлані Василівні Пиді, всьому академічному персоналу, що здійснює підготовку за ОП, здобувачам вищої освіти за ОП, роботодавцям, працівникам структурних підрозділів ЗВО за Ваш час та готовність до комунікацій під час зустрічей з експертами. Керівництво навчального закладу створило комфортні умови для роботи експертної групи, забезпечивши своєчасне і повне надання інформації для проведення експертизи. Всі учасники освітнього процесу за ОПП, включаючи стейкхолдерів, прийняли активну участь на різних етапах в різних формах експертизи. З частиною документів, які вказані в звіті про результати акредитаційної експертизи освітньої програми, експерти ознайомились у вигляді фотокопій, а також на офіційному сайті ЗВО; посилання на деякі документи у відомостях про самооцінювання відсутні. Також, варто відзначити, що за такий короткий час роботи експертної групи у ЗВО, надані консультації та побажання від експертів вже були позитивно сприйняті гарантом та ЗВО, для врахування їх вже були зроблені певні

зміни щодо покращення якості освіти на освітній програмі "Захист і карантин рослин" спеціальності 202 Захист і карантин рослин.

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	B
Критерій 2 . Структура та зміст освітньої програми	E
Критерій 3 . Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4 . Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5 . Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
Критерій 6. Людські ресурси	B
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	B
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9. Прозорість та публічність	B
Критерій 10. Навчання через дослідження	не застосовується

Додатки до звіту:

Документ	Назва файла	Хеш файла
Додаток	<i>Протокол_Прогр.рада_1.pdf</i>	H4qDJ4qcgRZj9txt1W86FAgAloW+N8Q1aHxGqHtP JhY=
Додаток	<i>НП ЗФ_18.pdf</i>	Cn5G8fZzXe5pYRTNFbMVRoIur5ZAoboeTSs1Kgu01 so=
Додаток	<i>Протокол_Прогр.рада_2.pdf</i>	A4fHoinaiNZv2RbkAU7wDKNGw4fJAqgrWmsdW8r SAWI=
Додаток	<i>Результати моніторингу ООП.pdf</i>	IeiE7goK4rCM8u1c5z+q4txlzBF75HhPO9p1oa+BVvs =
Додаток	<i>_Роб-прогр_НП_ЗКР_.pdf</i>	pmdXaF4AvJmpyF8H31y2ERtcCOOeHlmdQLIgsZtx +cE=
Додаток	<i>Звіт_Мокрицький.pdf</i>	tl27xS1Lek8F353g4XwLOMzy/hNBciOtlagzJ4iA1Dg =
Додаток	<i>НП ЗФ_19.pdf</i>	ienp7xiTJEwQ1tV//LzjFXbtMXa4r7ITAGLpwhVQB Mg=
Додаток	<i>Встун_2020.pdf</i>	+TJpvinSo8DoYmufdMrKIRfwByYzHq6cUZfakI6Un Dk=

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і добросовісно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Урсал Вячеслав Валентинович

Члени експертної групи

Бакуменко Ольга Миколаївна

Шульга Сергій Юрійович